

Uchwała nr 126/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 5 listopada 2024 roku

w sprawie stwierdzenia nieważności w części uchwały nr VII/57/2024 Rady Gminy Bodzechów z dnia 23 października 2024 r. zmieniającej uchwałę nr XX/115/2019 Rady Gminy Bodzechów z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Bodzechów przez inne niż Gmina Bodzechów osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Iwona Kudła (sprawozdawca), Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Monika Różycka, Agnieszka Zarębska.

na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.)

stwierdza nieważność uchwały nr VII/57/2024 Rady Gminy Bodzechów z dnia 23 października 2024 r. zmieniającej uchwałę nr XX/115/2019 Rady Gminy Bodzechów z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Bodzechów przez inne niż Gmina Bodzechów osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania w części tj. w załączniku nr 2 pn. „Informacja miesięczna o aktualnej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień roboczy miesiąca w miesiącu....20..roku”, o którym mowa w § 1ust. 2 niniejszej uchwały:

- część II „Dane o liczbie uczniów posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju”,
- część III „Dane o liczbie uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego”
- część V „Dane o liczbie dzieci w przedszkolach/oddziałach przedszkolnych”,

z powodu naruszenia art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 754 ze zm.).

Uzasadnienie

Uchwała nr VII/57/2024 Rady Gminy Bodzechów z dnia 23 października 2024 r. zmieniająca uchwałę nr XX/115/2019 Rady Gminy Bodzechów z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Bodzechów przez inne niż Gmina Bodzechów osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 24 października 2024 i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 5 listopada 2024 roku.

O terminie posiedzenia powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium nie wzięli udziału przedstawiciele Gminy Bodzechów.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium stwierdziło w przedmiotowej uchwale istotne naruszenie prawa, które stanowiło podstawę do stwierdzenia jej nieważności w części.

Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Bodzechów na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1, art. 42 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 38 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych dokonała zmiany w uchwale nr XX/115/2029 Rady Gminy Bodzechów z dnia 30 grudnia 2029 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych jednostek oświatowych prowadzonych na terenie Gminy Bodzechów przez inne niż Gmina Bodzechów osoby prawne i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, polegającej na określeniu nowego brzmienia załączników: nr 1 pn. „Wniosek o udzielenie dotacji”, nr 2 „Informacja miesięczna o aktualnej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień roboczy miesiąca w miesiącu...20..roku” i nr 3 „Rozliczenie dotacji oświatowej otrzymanej z budżetu Gminy Bodzechów za rok”.

Rada Gminy Bodzechów w załączniku nr 2 do niniejszej uchwały pn. „Informacja miesięczna o aktualnej liczbie uczniów według stanu na pierwszy dzień roboczy miesiąca w miesiącu...20..roku” w części II „Dane o liczbie uczniów posiadających opinię o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju ” postanowiła o konieczności przekazania danych osobowych uczniów objętych wczesnym wspomaganie rozwoju w postaci imienia i nazwiska, adresu zamieszkania, gminy w której dziecko zamieszkuje, rok urodzenia, datę wydania opinii WWRD i numer opinii o WWRD.

Z kolei w cz. III załącznika nr 2 „Dane o liczbie uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego” postanowiono o konieczności przypisania dziecka wskazanego z imienia i nazwiska do wskazanych niepełnosprawności: niesłyszący, słabosłyszący, niewidomi, słabowidzący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, niedostosowanych społecznie, zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zaburzeniami psychicznymi, z zaburzeniami zachowania, z chorobami przewlekłymi, zagrożeniem uzależnieniem oraz inne (należy wskazać rodzaj niepełnosprawności z orzeczeniem) wraz ze wskazaniem daty wydania orzeczenia oraz numeru orzeczenia. Ponadto w cz. V załącznika nr 2 pn” Dane o liczbie dzieci w przedszkolach/oddziałach przedszkolnych” Rada Gminy wskazała o potrzebie podania nazwiska i imienia ucznia oraz adres zamieszkania ucznia będącego mieszkańcem Gminy Bodzechów a także adres zamieszkania ucznia niebędącego mieszkańcem Gminy Bodzechów.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych „organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32. oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzieleni dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 24 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

W ocenie Kolegium Izby art.38 ust.1 ww. ustawy nie zawiera upoważnienia dla organu stanowiącego do określania w aktach prawa miejscowego pozyskiwania szczegółowych danych osobowych uczniów, dzieci w tym danych dotyczących ich stanu zdrowia. Rada Gminy Bodzechów w ww. załączniku poprzez wskazanie danych personalnych uczniów/dzieci, a nie jak wynikało z nazwy załącznika danych o liczbie uczniów/dzieci, naruszyła uregulowania wynikające z art. 38 ust 1 ustawy o finansowania zadań oświatowych.

Dane dotyczące stanu zdrowia, rodzaju niepełnosprawności imiennie wskazanych uczniów mają charakter danych wrażliwych i podlegają szczególnym obostrzeniom w zakresie ich przetwarzania. Zgodnie z art. 9 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE L z 2016 r. Nr 119, str. 1 z późn. zm.), zabrania się przetwarzania danych osobowych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych oraz przetwarzania danych genetycznych, danych biometrycznych w celu

jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej lub danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej tej osoby. W świetle art. 9 ust. 2 lit. g ww. rozporządzenia przetwarzanie takich danych jest dopuszczalne jeżeli jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą. Wobec powyższego obowiązki, które gmina może nałożyć na podmioty zobowiązane do złożenia informacji miesięcznej o liczbie uczniów, muszą pozostawać w odpowiedniej proporcji do założonego celu i nie mogą stać w sprzeczności z innymi prawami.

W uzupełnieniu powyższych ustaleń wskazać należy, iż zarówno w orzecznictwie jak również w doktrynie ugruntował się taki pogląd dotyczący wykładni norm o charakterze kompetencyjnym, iż normy te powinny być interpretowane w sposób ścisły (literalny). Realizując swoje kompetencje wynikające z delegacji ustawowej organ jednostki samorządu terytorialnego zobowiązany jest uwzględniać treść normy prawnej. Zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii, co podkreślił Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 28 czerwca 2000 r. (K 25/99, OTK 2000/5/141). Naczelną zasadą prawa jest zakaz domniemania kompetencji. Podejmując badaną uchwałę Rada Gminy Bodzechów powinna zatem działać na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego a wprowadzenie do aktów prawa miejscowego, którym - w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym – jest badana uchwała, regulacji wychodzących poza zakres upoważnienia ustawowego stanowi istotne naruszenie prawa.

W związku z powyższym Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przysługuje skarga za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach w terminie 30 dni od dnia doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka